

NGŨ VĂN 7

TUẦN 23

Tiết 89-92:

Chủ đề: NGHỊ LUẬN CHỨNG MINH

Văn bản: **ĐỨC TÍNH GIẢN DỊ CỦA BÁC HỒ**

Phạm Văn Đồng

I. Đọc-tìm hiểu chú thích:

1. Tác giả:

Phạm Văn Đồng (học SGK/54)

2. Tác phẩm:

- Xuất xứ: SGK/54

- Thể loại: văn nghị luận.

II. Đọc-Tìm hiểu văn bản:

Luận điểm: Đức tính giản dị của Bác Hồ.

Bố cục: 2 phần (mở bài, thân bài)

Không có kết luận vì đây là đoạn trích.

1. Mở bài: (Điều rất quan trọng → tuyệt đẹp)

Sự nhất quán giữa đời hoạt động chính trị với đời sống bình thường vô cùng giản dị và khiêm tốn.

2. Thân bài: (con người của Bác → anh hùng cách mạng)

Chứng minh sự giản dị của Bác:

a. Trong đời sống:

- Bữa cơm chỉ có vài ba món rất giản đơn.....

- Cái nhà sàn chỉ có vài ba phòng hòa cùng thiên nhiên.

b. Trong cách làm việc và quan hệ với mọi người:

- Bác suốt đời làm việc, suốt ngày làm việc, từ việc rất lớn đến việc rất nhỏ.
- + Việc cứu nước cứu dân
- + Trồng cây trong vườn
- + Viết thư cho một đồng chí
- + Nói chuyện với các cháu miền Nam
- + Thăm nhà tập thể của công nhân...
- Việc gì Bác làm được thì không nhờ người giúp.

c. Trong lời nói và bài viết:

Bác rất giản dị trong lời nói, bài viết:

“Không có gì quý hơn độc lập, tự do”

“Nước Việt Nam... không bao giờ thay đổi”

+ Dẫn chứng phong phú, cụ thể, toàn diện.

+ Lí lẽ bình luận ngắn gọn, sâu sắc, thuyết phục kết hợp với giải thích.

=> Đời sống vật chất giản dị hòa hợp với đời sống tâm hồn phong phú; tư tưởng và tình cảm cao đẹp.

III.TỔNG KẾT

Ghi nhớ SGK / 55

VI. LUYỆN TẬP:

1. Tìm một số ví dụ trong thơ văn chứng minh sự giản dị của Bác.
2. Qua văn bản này, em hiểu thế nào là đức tính giản dị? Ý nghĩa của nó trong cuộc sống?

Ý NGHĨA VĂN CHƯƠNG

Hoài Thanh

I. Đọc - tìm hiểu chú thích

1. Tác giả: SGK/61

2. Tác phẩm

a. Xuất xứ: Trích “Bình luận văn chương”

b. Thể loại: Văn nghị luận.

II. Đọc-Tìm hiểu văn bản

1. Nguồn gốc của văn chương

- Nguồn gốc cốt yếu của văn chương là lòng thương người và rộng ra thương cả muôn vật, muôn loài.

→ *Quan niệm đúng đắn.*

2. Văn chương là gì, ý nghĩa của văn chương?

- Văn chương sẽ là hình dung của sự sống muôn hình vạn trạng

- Văn chương còn sáng tạo ra sự sống.

→ *Văn chương phản ánh cuộc sống để mọi người phấn đấu xây dựng, biến cuộc sống thành hiện thực tốt đẹp.*

3. Công dụng của văn chương.

- Giúp người đọc có tình cảm, có lòng vị tha...

- Gây cho ta những tình cảm mà ta không có, luyện những tình cảm ta sẵn có

- Cho ta biết cái hay, cái đẹp của cảnh vật, thiên nhiên.

- Loài người nếu xóa bỏ văn chương thì đời sống tinh thần sẽ rất nghèo nàn.

→ *Văn chương giúp con người biết phân biệt trước cái xấu, xúc động trước cái đẹp, cái cao cả.*

III. Tổng kết:

Ghi nhớ SGK / 63

IV. Luyện tập :

Hoài Thanh viết: "Văn chương gây cho ta những tình cảm ta không có, luyện những tình cảm ta sẵn có". Hãy dựa vào kiến thức văn học đã có, giải thích và tìm dẫn chứng để chứng minh cho câu nói đó.

LUYỆN TẬP LẬP LUẬN CHỨNG MINH

Đề bài SGK/51:

Chứng minh rằng nhân dân Việt Nam từ xưa đến nay luôn luôn sống theo đạo lý “Ăn quả nhớ kẻ trồng cây”, “Uống nước nhớ nguồn”.

I. Chuẩn bị:

1. Tìm hiểu đề:

Lòng biết ơn những người đã tạo ra thành quả để mình được hưởng – một đạo lý sống đẹp đẽ của dân tộc Việt Nam.

2. Tìm ý:

Đề bài diễn đạt theo hai cách:

- a. Dân tộc Việt Nam ta là một dân tộc luôn coi đạo lý làm người. Một trong những đạo lý đó là lòng biết ơn. Truyền thống tốt đẹp ấy được thể hiện qua câu tục ngữ “Uống nước nhớ nguồn”. Em hãy chứng minh để làm rõ nhận định trên.
- b. “Ăn quả nhớ kẻ trồng cây” Hãy chứng minh rằng trong thực tiễn cuộc sống người Việt Nam luôn thể hiện tình cảm biết ơn đối với những người đã làm nên thành quả cho mình hưởng thụ và đó là một sự biểu hiện cho đạo lý tốt đẹp của dân tộc ta.

3. Lập dàn ý:

a-Mở bài :

- Lòng biết ơn đó là phẩm chất đạo lí, truyền thống tốt đẹp ngàn đời của dân tộc ta .
- Để khuyên dạy con cháu, ông bà ta có câu: “Ăn quả nhớ kẻ trồng cây”, và “Uống nước nhớ nguồn”.

b- Thân bài :

- Thế nào là “Ăn quả nhớ kẻ trồng cây”, và như thế nào là “Uống nước nhớ nguồn”?
- Khi ăn quả phải nhớ ơn người trồng cây, khi uống ngụm nước mát phải nhớ ơn người khơi nguồn. Không những thế ta cần phải hiểu sâu xa hơn là khi được hưởng một thành quả nào đó thì ta phải nhớ ơn người đã gây dựng nên.
- Nhớ ơn là một đạo lí làm người, một chân lí của nhân loại .Chúng ta nên nhớ mọi thành quả ta được hưởng đều là do công sức của bao người, bao thế hệ tạo nên, thậm chí phải đánh đổi bằng cả xương máu.

-Thế hệ đi sau phải nhớ ơn thế hệ đi trước, điều đó đã được thể hiện một cách rõ ràng trong thực tế đời sống :

- Nhà nhà đều có bàn thờ tổ tiên để tưởng nhớ ông bà....
- Các ngày cúng giỗ trong gia đình....
- Ngày giỗ Tổ Hùng Vương....nhớ ơn các vị vua Hùng đã có công gây dựng nước.

“ Dù ai đi ngược về xuôi

Nhớ ngày giỗ Tổ mừng mười tháng ba”

- Phong trào đền ơn đáp nghĩa, chế độ đãi ngộ cho người có công, chăm sóc phụng dưỡng Mẹ Việt Nam anh hùng....phần nào đã thể hiện được lòng biết ơn đối với những người đã có công với đất nước.
- Ngày thương binh liệt sĩ (27/7) tưởng nhớ các vị anh hùng, những người đã có công, đã hi sinh cho đất nước...
- Ngày Nhà Giáo Việt Nam(20/11)....
- Ngày Thầy Thuốc Việt Nam (27/2)...
- Ngày Quốc Tế Phụ Nữ (08/3)
- Các ngày lễ kỉ niệm, lễ hội.....
- Dẫn chứng thơ văn: xưa nay đều có những câu thơ văn tương tự :

“Ăn bát cơm dẻo nhớ nẻo đường đi”

“Cáo chết ba năm còn quay đầu về núi”

“Ơn ai một chút chớ quên

Oán ai một chút để bên dạ này”

c- **Kết bài** :

- Lòng biết ơn không bao giờ là thừa...
- Mọi người nên tu dưỡng đạo đức, rèn luyện những phẩm chất, những đức tính tốt đẹp trong đó có truyền thống “Ăn quả nhớ kẻ trồng cây”, “uống nước nhớ nguồn”.

4. Viết bài:

II. Thực hành

Viết đoạn văn phần mở bài, kết bài

(Có thể tham khảo dàn ý vừa dựng để viết thành bài văn hoàn chỉnh).

Dặn dò:

- Đọc các đoạn, các bài văn chứng minh hay để học tập và vận dụng trong bài tập nói và tập viết.
- Hoàn thành bài tập.

LUYỆN TẬP VIẾT ĐOẠN VĂN CHỨNG MINH

I. Chuẩn bị:

Viết đoạn văn chứng minh ngắn theo một trong số các đề sau:

Đề 1 : Tục ngữ có câu “ Đi một ngày đàng , học một sàng khôn” . Nhưng có bạn nói: nếu không có ý thức học tập thì chắc gì đã có “ Sàng khôn” nào ! Hãy nêu ý kiến riêng của em và chứng minh ý kiến đó là đúng.

Đề 2 : Chứng minh rằng văn chương “gây cho ta những tình cảm ta không có”

Đề 3 : Chứng minh rằng văn chương “ luyện những tình cảm ta sẵn có”

Đề 4: Chứng minh rằng nói dối có hại cho bản thân.

Đề 5 : Chứng minh rằng Bác Hồ luôn thương yêu thiếu nhi .

Đề 6: Chứng minh rằng Bác Hồ rất yêu cây cối.

Đề 7: Chứng minh rằng cần phải chọn sách mà đọc .

Đề 8 : Chứng minh rằng bảo vệ môi trường thiên nhiên là bảo vệ cuộc sống của con người.

II. Thực hành

Học sinh viết đoạn văn chứng minh .

Dặn dò:

- Sưu tầm, đọc các đoạn, các bài văn chứng minh hay để học tập và vận dụng trong bài tập nói và tập viết.
- Hoàn thành bài tập.

